

Napalm Girl

Vzdělávací cíl: Žáci analyzují ikonickou fotografii Nicka Uta, která v roce 1972 ovlivnila veřejné mínění v USA. Při srovnání výřezu a celku si osvojují kritický odstup od emotivního snímku. Uvědomují si, jak mohou zpravodajská média ovlivnit veřejné mínění.

Klíčová slova: válka ve Vietnamu, veřejné mínění, média, etická dimenze, analýza fotografie

Práce s jednotlivými slidy:

Poznámky:

1 ZKOUMÁNÍ FOTOGRAFIE (4 min.)

Prohlížení fotografie pomocí lupy a četba popisku.

Napalm sloužil k výrobě zápalných bomb. Ve Vietnamu ho používala americká a jihovietnamská armáda k likvidaci partyzánských jednotek (Vietkong). Častou obětí útoků bylo i civilní obyvatelstvo.

2 POPIS POCITŮ (5 min.)

Zaznamenávání dojmů z fotografie.

3 ANALÝZA FOTOGRAFIE (8 min.)

Označování postav a prvků, popis situace zachycené na snímku, četba popisku.

Žáci označují postavy (děti a vojáci) i jednotlivé předměty a prvky v krajině (zbraně, cedule, silnice, dým na obzoru). S pomocí popisku si ujasňují historické souvislosti snímku.

4 SROVNÁNÍ VERZÍ FOTOGRAFIE (8 min.)

Žáci srovnávají výřez a celek snímku. Označují a popisují rozdíly.

Snímek Nicka Uta byl zveřejněn jako výřez z původní fotografie. Část fotografie byla odstraněna. Žáci mohou postřehnout, že se mění kompozice fotografie (dívka již není ve středu), přibývají další postavy, klíčový prvek ovšem představuje voják, který si mění film ve fotoaparátu.

5 INTERPRETACE (10 min.)

Pátý slide navazuje na předchozí rozbor fotografie. Žáci odpovídají na otázky:

❓ Proč fotograf snímek upravil? ❓ Jak se změnilo vyznění fotografie? ❓ Jakou reakci mohla fotografie vyvolat u americké veřejnosti?

Žáci si uvědomují, proč byl voják s fotoaparátem odstraněn. Narušoval emotivní vyznění snímku, neboť upozorňoval na skutečnost, že přítomní vojáci situaci fotografovali, namísto toho, aby poskytli popáleným dětem pomoc. Odstraněný výjev tak obrací pozornost k etickým otázkám. Fotografie se ihned po zveřejnění proslavila, Nick Ut získal Pulitzerovu cenu. Snímek posílil protiválečné postoje americké veřejnosti, jelikož emotivně zprostředkoval utrpení nevinných civilistů. Symbolicky vyjádřil důvody nesouhlasu s vojenskou intervencí USA. Napalm girl je považována za fotografii, jež přispěla k ukončení války ve Vietnamu. Žáci mohou opět promýšlet etický rozměr úpravy fotografie.

Další možnosti zapojení do výkladu:

- a) Žáci mohou s pomocí internetu pátrat po identitě dívky zachycené na snímku. Příběh Kim Phuc (narozena 1963) je velmi zajímavý: po válce se díky snímku stala ikonou komunistického režimu, roce 1992 emigrovala do Kanady, v roce 1997 založila nadaci na pomoc dětem postiženým válkou. Obdobně zajímavý je i příběh fotografa Nicka Uta.
- b) Učitel může žáky pověřit, aby pátrali doma, v jakých souvislostech se s fotografií setkali jejich rodiče a prarodiče. Zajímavý doklad poskytuje Rudé právo z 10. 6. 1972:
(<http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1972/6/10/7.png>)